

22.3.2020

לכבוד

מר משה בר סימן טוב
מנכ"ל משרד הבריאות

באמצעות פקס: 02-5655966

לכבוד

גונדר אשר וקנין
ממלא מקום נציב בתי הסוהר

באמצעות פקס: 08-9193800

שלום רב,

דחוף!

הנדון: היערכות שב"ס למניעת התפשטות מגיפת הקורונה וטיפול באסירים חולים

על רקע התפשטות מגיפת הקורונה במדינות רבות בעולם, כולל בישראל, הרינו לפנות אליכם בעניין ההיערכות למניעת התפשטות מגיפת הקורונה בבתי סוהר ובתי מעצר וכן בעניין הטיפול באסירים חולים והכל כפי שיפורט להלן:

1. בצל המשבר הנוכחי, מפרסם משרד הבריאות כמעט מדי יום הנחיות אשר נועדו למזער את התפשטות המגיפה על ידי הגברת פעולות מניעתיות אשר יגבילו את החשיפה ואת ההידבקות במחלה. פעולות חשובות אלו כוללות בין היתר: שמירה על מרחק של 2 מטרים בין אדם לרעהו; שמירה על היגיינה אישית בין היתר על ידי רחיצת ידיים בצורה מוגברת; חיטוי משטחים; הימנעות מאכילה בכלים משותפים; איורור מוגבר של החללים בהם שוהים וכו'.

2. בהקשר זה ישנה חשיבות מיוחדת לקבלת מידע נגיש אודות המחלה ודרכי ההתגוננות ממנה וכן את ההנחיות של משרד הבריאות והעדכונים השוטפים שמפורסמים. **על כן, הריכם מתבקשים לספק בצורה נגישה לכל עצור ואסיר את המידע הדרוש תוך התחשבות בצרכים הנובעים משליטה בשפות השונות, גיל וצרכים נוספים.**

3. יתרה מכך, האחריות של שב"ס מקבלת משנה תוקף לאור העובדה כי חלק ניכר מההנחיות אינן ניתנות לקיום לולא התאמת הכללים של שב"ס ותנאי המחיה של הכלואים. כך למשל, במצב הקיים כיום בבתי הכלא ספק אם יוכלו האסירים והעצורים לשמור, בכל רגע שהוא, בין כותלי בית הכלא על מרחק חברתי של שני מטרים. כמו כן, הגברת האיורור של התאים אינה אפשרית ללא היערכות ושינויים מתאימים מצד בית הכלא. **על כן, הריכם מתבקשים להתאים את תנאי הכליאה והתנאים הפיזיים בית כותלי בית הכלא להנחיות של משרד הבריאות.**

4. בנוסף, חובת שב"ס לא תמה אך ורק בחיטוי המרחבים הציבוריים באגפים כפי שצוין בהודעות הדוברות של שב"ס, אלא חובה זו כוללת גם לספק, בצורה אקטיבית, חומר חיטוי לשימוש האישי של האסירים ולכל הפחות לספקו בקנטינה בכמות מספקת ובמחיר מסובסד.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140
Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

5. כמובן כי חובת שב"ס היא לנהוג בשוויון בין האסירים. ניתן לצפות כי בתנאים אלה כאשר עסקינן בפיקוח נפש של ממש, יהיה ברור לכל שאין מקום לאבחנה כלשהי בין אסירים פליליים לבטחוניים. אך לצערנו נראה שהדבר אינו מובן מאליו שכן, דוברות שב"ס פירסמה כי "אושר תגבור קנטינות לאסירים הפליליים במאות שקלים לחודש, נפתחה קרן סיוע לאסירים נזקקים..." בעוד שעדים דומים לטובת אסירים המסווגים כבטחוניים לא הוכרו. על כן, **הריכם מתבקשים לכלול את האסירים הביטחוניים בהיסדרים המיוחדים הננקטים בעת זו.**
6. לענין האסירים המבוגרים ואסירים הנמצאים בקבוצת סיכון, הרי בהתאם להוראות משרד הבריאות, נדרשת שמירה מוגברת על אנשים אלה שמא ייחשפו לנגיף וזאת על ידי צמצום מוגבר של המגע שלהם עם אנשים אחרים. לאור זאת, **יש לאתר אסירים הנמצאים בסיכון מוגבר ולספק להם תנאים מותאימים אישית למתן הגנה מוגברת.**
7. מעבר לאמור לעיל, לאור תנאי המחייבה הקשיים הקיימים בבתי כלא הרי שגם האפיון של קבוצת הסיכון צריך להיבחן בצורה קונקרטיית לגבי הכלואים. **משרד הבריאות נדרש לקבוע הגדרה מיוחדת לגבי קבוצות בסיכון מקרב האסירים והעצורים.**
8. לענין הבידוד, לאור הצפיפות בבתי הכלא ישנה חשיבות רבה עוד יותר לנקטית סעדי בידוד במקרה של חשד לחשיפה למחלה. אך בידוד מטעמים רפואיים צריך להתקיים בתנאי הולמים תוך מתן מענה לצרכי המובדד, במיוחד תוך כדי מעקב רפואי אחר הופעת תסמינים של המחלה.
9. בנוסף לבריאותם הגופנית של הכלואים, הרי בזמנים קשים אלה של פחד, מתח ואי וודאות, ישנה חשיבות מיוחדת לשמור על בריאותם הנפשית של האסירים והעצורים ולספק להם תמיכה, עזרה וטיפול ראויים. נסיבות אלה בהם כל אדם שרוי בחוסר ודאות ופחד גם לגבי גורל יקיריו הנמצאים מחוץ לכותלי בית הכלא, מחייבות לשקול מנגנונים ואפשרויות נוספות אשר יאפשרו לאסירים לקבל מידע אודות בני משפחותיהם ושלומם.
10. בהתאם לפרסומים של דוברות שב"ס, בימים האחרונים פונו האסירים בבית סהור "סהרונים" במטרה להכשירו לקבלת חולים ואסירים בבידוד במידת הצורך. בית סהור סהרונים נמצא בדרום, 75 ק"מ דרומים לבאר שבע, ואשר חשוף לתנאי מזג אוויר קיצוניים, עובדה זה מעלה חשש שמא מתקן זה אינו מתאים לטיפול באסירים חולים ולספק להם תנאים טיפוליים מתאימים.
11. זאת ועוד, סהרונים הוא רחוק בצורה ניכרת מרוב בתי הכלא, דבר המעלה תהיות לגבי העברת האסירים החולים לשם בצורה בטוחה. בכל מקרה בו חולה בסהרונים יידרש לטיפול רפואי מיוחד או להעברה לבית חולים, הדבר יחייב נסיעה של כשעה ברכב לבית החולים הקרוב ביותר בבאר שבע. מרחק זה יש בו כדי לסכן אסירים חולים אשר נדרשים להתערבות רופאית דחופה.

לאור האמור לעיל, הריכים מתבקשים, כל אחד בתחום אחריותו, לוודא נקטית סעדים מניעתיים למניעת התפשטות הקורונה בבתי הכלא וכן בסעדים שיאפשרו מתן טיפול ראוי לחולים, ככל שיהיו, ובין היתר:

- לספק בצורה נגישה לכל עצור ואסיר את המידע הדרוש לגבי המחלה, הוראות משרד הבריאות, ועדכוני שוטפים תוך התחשבות בצרכים הנובעים משפה, גיל או צרכים נוספים.
- להתאים את תנאי הכליאה והתנאים הפיזיים בין כותלי בית הכלא להנחיות של משרד הבריאות.
- לספק לאסירים חומרי חיטוי במידה מספקת, ולמצער במחיר מסובסד.
- להימנע מאפליית האסירים הביטחוניים והכללתם בהיסדרים המיוחדים הנקטים בעת זו.
- להגדיר את קבוצת היסכון הרלוונטי לכלואים.
- לאתר אסירים הנמצאים בסיכון מוגבר ולספק להם תנאים מותאימים אישית למתן הגנה מוגברת.
- לספק תנאים הולמים לאסירים הנמצאים בבידוד, במיוחד תוך כדי מעקב רפואי אחר הופעת תסמינים של המחלה.
- לשמור על בריאותם הנפשית של האסירים ולספק להם תמיכה, עזרה וטיפול ראויים.
- לדאוג לקליטת אסירים חולים במתקן הכולל את כל המכשור הרפואי הנדרש ונמצא בקרבת בית חולים למקרה הצורך.

לאור דחיפות הנושאים המועלים, נודה לקבלת תגובתכם בהקדם.

בכבוד רב,

מאיסאנה מוראני, עו"ד

העתקים

- יעקב ליצמן, שר הבריאות, באמצעות פקס : 02-5655993
- גלעד ארדן, השר לביטחון פנים, באמצעות דוא"ל : sar@mops.gov.il
- תת גונדר יוכי גנסין, יועצת משפטית שב"ס, באמצעות פקס : 08-9193840